

gorečo srečo, katero je pa ugasnil veter. Tokrat je nameraval zažgati z gorečo smolenico kup žita, ki je bilo pripravljeno za mlatev poleg gospodarskega poslopja. Drugič je preprečila izbruh ognja domača hčerka, ki je šla iskat psa in je opazila že vžigajočo se slamo. — Na Pobrežju pri Ptujju je podtaknila požigalčeva roka ogenj v dve kopici slame, last posestnika Jerneja Svenška. Ogenj je zapazila in poklicala pravočasno pomoč posestnikova hči Neža Forstnerič. Z združenimi močmi so pogasili vaščani ogenj, sicer bi bila lahko postala v noči žrtev požiga cela naselbina.

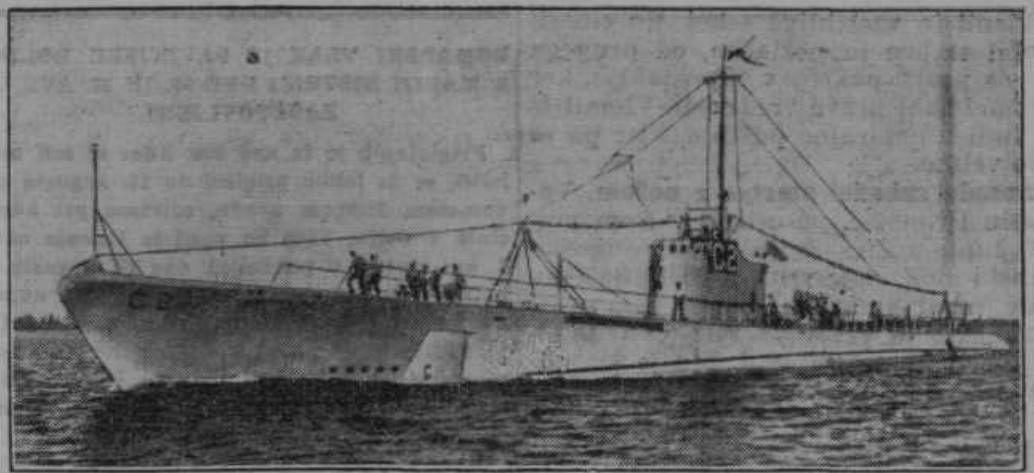
Obsodba radi strelav iz ljubosumnosti. Franc Posetta, 47letni opekar, italijanski državljan, živi s svojo ženo v Puconcih v Prekmurju. Radi ljubosumnosti je oddal dne 20. julija skozi vrata soseda Graha pet strelav. Dva strelava sta predrila Grahu obleko, a ga nista ranila. Pred mariborskim sodiščem je Posetta dne 31. julija priznal, da je imel namen, usmrtiti soseda in svojo ženo. Obsojen je bil na dve leti robije.

Vlom pri kmetu. Dne 31. julija, ko je bilo vse zaposleno izven hiše, so nezaheljeni neznanci obiskali stanovanje posestnika Martina Jurgeca v Cirkulnah pri Sv. Barbari v Halozah in so mu napravili škode za 3000 Din.

Vlom v viničarijo. Neznanci so vlomili v viničarijo posestnika in gostilničarja Miha Brenčiča v Pristavi, občina Sv. Barbara v Halozah. Škode je za 4000 Din.

Vlomilec se zabodel v trebuh. Iz Kamnika so pripeljali orožniki z vlakom v Ljubljano 23letnega vlomilca Pavla Malovrha, doma iz Črnega vrha nad Polhovim gradcem. Ko so stopili iz vagona, je segel Malovrh za obleko in si zasadel nož v trebuh. Ranjenega so takoj spravili v bolnico.

Ogaben ter strašen zločin v Ljubljani. Jožefa Cepuder, 38letna raznašalka časopisov v Ljubljani, je šla v Ljubljano

Največja ameriška podmornica, ki bo prevozila 16.000 km, ne da bi bilo treba obnoviti olje za pogon.

iz samomorilnega namena. Zapustila je v Grubarjevem kanalu listek skrivnostne vsebine, ki je pokazal policiji pot do zverinskega zločina. V Ljubljani na Starem trgu so stanovali: 60letni Franc Serše, delavec, mati Ivana in 19letna hčerka Francka. V sosedni sobi je bivala 38letna Seršetova pastorka Jožefa, ki je bila poročena s Cepudrom, a se je seznanila pozneje z Antonom Rozmanom. Miru božjega ni bilo pri omenjenih ljudeh. Stari Serše je zapustil pred 11 leti svojo ženo in se je klatil po Gorenjskem. Na starost se je vrnil zopet k ženi, ki krošnjari okrog po sejnih. Franc Serše je neznano kam zginil med tem, ko je bila njegova žena na sejmu. Policija je našla v stanovanju krvave madeže, nenadoma je bilo celo bivališče prebeljeno in so morali Seršeta ubiti; njegovo truplo so razsekali in ga vrgli neznano kam. Policija in sodišče nadaljujeta preiskavo radi zločina, radi katerega je vse ogorčeno. Dne 3. avgusta je našel Janko Sterle, predelavec kemične tovarne, pri nabiranju gob na pobočju Golovca pri Ljubljani odprto vrečo, napolnjeno s smrdečimi deli človeškega telesa. Uradna komisija je grozno najdbo pregledala, popisala in

ugotovila, da manjkata glava ni še drugi deli trupla. Zločinci so poleg rok in nog najbrž glavo sežgali, ali jo pa zdrobili in pometali z drugimi kosi v kanal in morajo biti nekje v Ljubljani. Po izpovedi prič bi naj bila prinesla na Golovec omenjene ostanke Seršetovega trupla Jožefa Cepudrova, ki je skočila v Ljubljano. Pravi krivci v strašnem zločinu še niso razkrinkani.

Po enem letu pojasnjena mladostna žaloigra. Dne 17. avgusta 1933 sta neznano kam zginila 20letni zobotehnik Dušan Jelčič, stanujoč v železniških barakah v Dravljah pri Ljubljani, in 19letna Danila Faganel, učenka obrtne šole, stanujoča v Zgornji Šiški. Oba sta zapustila pismi s sporočilom, da pojmeta skupno v smrt. Okostnjaka omenjenega mladega para so našli fanti 5. avgusta v 25 m globoki jami blizu Št. Vida nad Ljubljano.

Bogoskrunski obisk tabernaklja. Cerkev sv. Gregorja pri Ribnici na Kranjskem je obiskal lopov, ki je odnesel iz tabernaklja dva ciborija, hostije pa je stresel v tabernakelj. Vlomilec se je skrivil čez noč v cerkvi, je vzel iz zakristije ključ od tabernaklja, odklenil, odnesel sv. posode in je nato tabernakelj

Vztrajna stava v loteriji.

Da se včasih le izplača, cela leta stavi eno ter isto številko, je preiskusil na samem sebi trgovec v Alciri pri Valenciji na Španskem. Celih 30 let je stavljal v državni loteriji na številko 7139 z namenom, da bi vendar enkrat nekaj zadel. Šele pred kratkem so mu izplačali zadeti dobiček 750 tisoč zlatih dolarjev.

Veliki kanal,

ki spaja angleško mesto Manchester z morjem, je moral prestati hude boje. Predno je bil kanal dovoljen od parlamenta, je izdala prepkopna družba za propagando 400 tisoč funto šterlingov. Pretekli sta zopet dve leti, pred-

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Slednjič, po tako težkih zadnjih trenutkih, ki so nam bili cele ure, sta odjeknila iz čolna dva strela eden za drugim. Po dveh zadetkih se je morska pošast še enkrat potopila, a kmalu je izvrglo morje njen ogromni trup, ki ni več napejal vrvi in se je pustil mirno vleči od veslačev.

Ena popoldne je bila, ko so navijali po vijakih 1500 kg težko žagarico iz morja na jahto. Ko je visela prosto na škripcu, so jo še enkrat fotografirali od vseh strani, jo odsékali s kavlja, da je pljusnila v morje in bila v bogato južino krog jahte se podečim morskim volkovom, katerih ne bi utegnili niti loviti, saj jih je bilo preveč.

Naši res junaški ter do končne zmage vztrajni ribiči so bili po tolikournem najnapornejšem boju tako utrujeni ter duševno in telés-

4 no izmozgani, da so pospali po par požirkih vina ter konjaka, kakor bi jih pobil.

Popoldne smo nadaljevali vožnjo in pred zatonom solca smo bili deležni srečanja s takozvanim morskim hudičem. Od daleč smo čuli pri čisto jasnem ter vedrem vremenu nekako gromenje ter mogočno pljuskanje po morju. Nikdo si ni znal razložiti nenadnega pojava. Le gospod kapitan se je muzal naši radovednosti in je nas opozoril, da bomo kmalu videli samega morskega zlodeja, kateremu pravijo ribiči celo ljudožerec. Pospešili smo brzino ladje in hitro se nam je nudil prizor, ki nam je bil prav vsem, izvzemši glede morskih izrednosti preiskusnega kapitana, novost. Pred nami so se poganjale več nego 2 m iznad morske gladine v zrak črnkaste ploskaste mase, ki so merile v premeru nad 7 m. Ko se je to morsko čudo ter nestvor dvignil kvišku, je pljusnil zopet nazaj v morje in to zabavno skakanje sedmerih pošasti je odmevalo daleč naokrog liki grom ali močno streljanje. Morski hudiči so skakali pred nami kvišku ter se spuščali

zaklenil in vzel ključ seboj. En ciborij je bil srebrn in pozlačen, od drugega je pa pustil pokrov v tabernaklju, ker ni imel zanj prave vrednosti. Vlomil je še tudi v nabiralno puščico, kjer pa ni bilo veliko.

Soseda zabodel smrtno z nožem. Valentin Primožič, posestnik v Koprivniku, župnija Žiri ob italijansko-jugoslovanski meji, se je vrnil v noči pijan domov in razsajal. Žena mu je ušla skozi okno, soseda Veronika Filipič, ki je bila pri Primožičevi ženi, mu je šla odpirat. Razljuteni mož je vprašal po ženi in ker te ni dobil, se je lotil dejansko sosede. Preplašena ženska je zbežala proti hlevu, Primožič je skočil za njo z odprtim nožem in jo smrtno zaklal.

Slovenec okradel splitsko Mater božjo! V noči 26. junija je bil izvršen vlom v frančiškansko cerkev v Dobrem v Splitu. Vlomilec je opleni kip Matere božje, ki je bil poln raznega zlatega nakita in sta sloveči radi dragocenosti Jezuščkova in Marijina krona iz l. 1774. V kronah je 15 briljantov, 31 dijamantov, 150 velikih biserov in 45 raznih dragocenih kamnov. Pravi kroni so previdni frančiškani skrbno hranili in sta bili kroni na glavi Marijinega in Jezuščkovega kipa spretni in ničvredni ponaredbi. Kot vlomilca in tatu Mariji podarjenih dragocenosti so vtaknili pod ključ 51letnega Janka Klemenčiča, rodom iz okolice Jesenic. J. Klemenčič je bival v Splitu nad tri leta, je bil prvotno vratar v hotelu in sedaj pa uslužben pri kinopodjetju ter na dobrem glasu. Prijeti je pod težo dokazov priznal zločin.

Slovenska Krajina.

Črenšovci. Pred več leti, ko je bil pri nas še naš dober kaplan g. Meško, so pobirali po naši fari prispevke za spomenik v vojni padlim rojakom. Nabralo se je takrat precej denarja. Če bi ostal g. Meško pri nas, bi že gotovo imeli primeren spomenik. Že več let je preteklo, a

v morje in so zgledali, kakor bi se podili pred nami v igračkanju ogromni ter strašni netopirji. V čisti vodi smo zamogli slediti vsem posameznostim res čudnega ter nekako ponorelega skakanja ter pokanja po morju. Naenkrat se je spustilo vseh sedem velikanov kar naravnost za nekakim skupnim ciljem, zopet so se zaokrenili v krog in njih stranske plavute so kakor človek visoko zaštrlele iznad gladine.

Morski vrag, je razlagal g. kapitan, je v daljnem sorodstvu z morskim volkom. V Mehikanskem morju mu pravijo manta. Iskalci biserov se ga bojijo bolj nego kateregakoli drugega morskega strašila. V občem je razširjena vera, da lahko objamejo te živali človeka s svojimi mogočnimi ter jadrno podobnimi ploskvami. Na ta način povito človeško žrtev počasi požrejo.

Znanstveniki so glede morskega zlodeja povsem drugega mnenja. Pošast ima radi tega papagaju podoben kljun, da odpira z njim ostrige, morske polže ter školjke in da o kakem ljudozrstvu ni niti govora. Vsi, ki so imeli posla s pošastjo, so si edini v tem, da je harpunirani in od človeka napadeni morski hudič v obrambnem bo-

ROMARSKI VLAK IZ SAVINJSKE DOLINE K MARIJI BISTRICI DNE 27. IN 28. AVG. JE ZAGOTOVLJEN!

Priglašenih je že nad 300. Kdor se želi udeležiti, se še lahko prikladi do 15. avgusta pri domačem župnem uradu, oziroma pri kapucinih v Celju. Vlak bo vozil iz Velenja okoli 6. ure zjutraj v ponedeljek dne 27. avgusta in bo na vseh postajah do Celja in potem naprej na Šmarja pri Jelšah sprejemal romarje. Cena 45 Din tja in nazaj. Natančnejši spored vožnje pride v prihodnji številki »Slovenskega gospodarja«. — P. Ladislav Hazemall, prireditelj romanja.

o spomeniku več nihče ne govori. Svoji padlih vojakov zelo želijo, da bi se spomenik postavil, saj so v ta namen darovali lepe svote.

Črenšovci. Prosvedno društvo je začelo delovati. Dobilo je po dolgem času nazaj vse zaplenjene stvari. Tudi knjižnica je začela poslovati v Našem domu, kjer se izposojujejo knjige vsako nedeljo med sv. mašama. — V Muri na Srednji Bistrici se je hotela utopiti neka mladenka iz turniške fare. Fantje so jo rešili in občina jo je spravila domov. Kaj se je dekletu zamerilo na tem svetu, ne vemo. — Tudi v Dolnji Bistrici niso dobili zemlje, podarjene od grofice, najbolj potrebni. Sirota s sedmimi otroci ni dobila zemlje, sirota s tremi otroci, ki nima nič lastne zemlje, tudi ni dobila zemlje. Dobili so jo taki, ki imajo lastno zemljo in je niso tako nujno potrebni, kar morajo sami priznati. Tudi v drugih vaseh ni nič boljše, kakor smo že zadnjič poročali v našem listu.

Črenšovci. V nedeljo 29. julija sta se v naši cerkvi poročila gđe. Sabo Irena in g. Krajčič Ludvik, gozdar, oba iz Gornje Bistrice. Nevesta je iz daleč znane Sabove družine, ki imajo že dolgo let gostilno. Novoporočencema v zakonskem življenju obilo božjega blagoslova!

Sobota. Tudi pri nas smo videli pobegle pristave Hitlerja. Precej jih je prišlo čez mejo in prigrala jih je naša obmejna straža v Soboto. V civilu so bili, mlajši ljudje, govorili so tudi slovensko. Dober vtis so naredili na gledalce,

disciplinirano so se vedli, kakor bi bili pod strogo vojaško komando.

Bogojna. Naša Krajina je letos bogata na novih sv. mašah. V nedeljo dne 29. julija smo imeli pri nas novomašniško slovesnost. Novomašnik je bil g. Berden Jožef. Na primiciji smo opazili tudi bivšega profesorja v Soboti g. Milača, ki je veliki ljubitelj in dober poznavalec naše od mnogih prezirane Slovenske Krajine. — Naš rojak g. Maučec Joško je priredil, kakor smo že poročali, novi zemljevid Slovenske Krajine. Danes dodajemo, da stane zemljevid 15 Din in da je zemljevid založil »Klub prekmurskih akademikov«.

Lendava. V sredo dne 1. avgusta zvečer bi bilo v skladišču trgovca g. Stefana Nemethy skoraj prišlo do požara, ki bi napravil več tisoč dinarjev škode. Vnel se je namreč inventar skladišča od dimnika, ki vodi mimo magazina. Toda požar so takoj opazili in ga tudi pogasili, tako da škoda znaša le 500 do 600 D. Škoda je deloma krita z zavarovalnino.

Benica. V ponedeljek dne 30. julija je g. Periču zgorela hiša z gospodarskim poslopjem. Vzrok požara ni znan. Škoda je velika, okrog 30.000 Din, a zavarovalnina majhna. Gasilcem se je posrečilo požar omejiti, sicer bi zgorela tudi sosednja poslopja.

Gomilice. Pretekli teden je pri nas umrl moč, katerega smrt je precej presenetila vse ljudi naše vasi. Umrl je namreč g. Tivadar Matija v zgodnjih mladeniških letih, in sicer nagle smrti. Zadnje čase se je le pritoževal, da ga noge bole, a dobre volje je bil do dneva smrti. Zapustil je mlado ženo in 1 otroka.

Turnišče. V četrtek dne 2. avgusta se je pri nas izvršila izredna predstava. V naš trg so namreč prispeli kozaki in so zvečer izvajali svoj program, ki je bil kaj pester. Čeprav je bil delavnik, so kozaki s svojo dobro reklamo privabili na pozorščice precej ljudi, ki so predstavi z zanimanjem sledili. Kozaki so želi burno odobravanje s ploskanjem.

Turnišče. Dne 15. t. m. bodo turniški gasilci proslavili 15letni jubilej svojega obstoja. Da bo slovesnost tem večja, bodo isti dan župne vaje z dokaj pestrim sporedom.

Turnišče. Večkrat se sliši med našim ljudstvom stavek: »Nesreča nikdar ne počiva!« In to je tudi res. Človek, se niti ne zaveda in je

ju ravno tako nevaren, kakor 10 m dolgi morski volk.

Prikazen skakajočih morskih bognasvaruj smo filmali ter smo jih obšli v velikem polukrogu. Živali se niso prav nič zmenile za jahto in so mirno nadaljevale svojo igro do solnčnega zatonu.

Po srečanju z morskimi vragovi je sledila mirna noč. Drugi dan smo pluli mimo Alijoskal, katere je zaznamoval na pomorskem zemljevidu po razlagi g. kapitana kapitan Markvina na vožnji proti Filipinskim otokom. Leta 1915 so štrlele tukaj visoko nad morjem v višine 4 skale, mi smo jih videli na naši vožnji samo 3.

Od omenjenih skal smo brzeli proti Revilla-Gigedo otočju, ki obstoji iz 4 otokov. V morju ob teh otokih smo videli bogznaj koliko že opisanih morskih velikanov, orjaške polipe s po več metrov dolgimi ovijalkami ali rokami, morske volkove, leteče ribe in manjših rib toliko neznanih vrst, da tolikim in tolikim niti g. kapitan ni znal pravih imen.

no je zbrala gradbena družba 7 milijonov funtov, kolikor je stal kanal. Kopali so prekop 7 let. Proračun 7 milijonov je bil prekoračen za 8 milijonov. Po omenjenem prekopu prepepljejo na leto raznega blaga za 100 milijonov funtov. Kanal je zgrajen za ladje do 15 tisoč ton.

Prva ognjena ladja (na paro) se je pojavila pred 200 leti ob izlivu angleške reke Temze v morje.

Statistika uč. da imajo v Londonu deklina za 10% več izgleda na možitev, kakor pa mladi ženski spol v drugih delih sveta.